

Vai mūsu lauksaimniekiem būtu vietā pārmest šaura mēroga domāšanu un no tās izrietošās sekas – sīksaimniekošanu, sadrumstalotību, kas cita starpā izpaužas arī kooperācijā, u. tml.?

Jā, kooperatīvi ir nosacīti sadrumstaloti skaita ziņā, īpaši graudu un piena nozarē, bet tas ir normāls evolūcijas ceļš – KS kļūst lielākas. Ātrāk to varētu panākt, ja būtu *harizmātisks* nozares līderis, kuram uzticas, kurš spēj aizraut vai piedāvāt mazākajiem kooperatīviem izdevīgāku sadarbības modeli, lai notiktu apvienošanās. Tad arī vēlme augt daudziem stiprināsies. Ļoti vēlos, lai LATRAPs uzbūvē savu pārstrādes rūpnīcu. Tas ir Eiropas mēroga projekts kopā ar ļoti spēcīgu un Eiropā cienījamu investoru, kas nodrošinās tirgu, tehnoloģiju un arī investīcijas. LATRAPs jau pieder ražotne LATMALT – 100% LATRAPs uzņēmums ar vairāk nekā desmit miljonu eiro investīcijām. Bet ASNS projekts ir desmit reižu vērienīgāks. LATRAPs stiprā puse ir pieredze un vadības komanda. Arī citos lauksaimniecības nozares kooperatīvos parādās šādi līderi, kas veido nozares attīstības redzējumu un tā palīdz pārējiem skatīties plašāk.

Kā veicināt arī gaļas liellopu audzētāju un dārzkopju kooperāciju, kas ievērojami atpaliek no graudaudzētāju un mēšsaimnieku KS?

KS Latvijas liellops jau patlaban cenšas veidot restartu, formulējot mērķus, uzdevumus. Arī *Green Beef* turpina attīstību. Sekmīgāka attīstība būtu redzama, ja skaidrāk tiktu nosprausti konkrēti mērķi un tiem pakļautie uzdevumi. Tad arī man kā kooperācijas interešu aizstāvim jeb lobistam būtu vieglāk palīdzēt. Papildus ātrākai attīstībai vajadzētu nostiprināt arī partnerību ar lielākiem spēlētājiem, piemēram, pārstrādes jomā. Zinu, ka gaļas nozarē ir laba sadarbība ar Cēsu gaļas kombinātu. Droši vien to vajadzētu stiprināt ar kopējiem projektiem. Tas būtu tas plecs, no kura varētu saņemt atbalstu un kas ļautu straujāk attīstīties.

Kooperācija apvieno lauksaimniekus, lai iegūtu lielāku tirgus spēku. KS var veikt gan izdevīgākus lielākus iepirkumus, lai apgādātu savus biedrus, piemēram, ar agroķīmiju, mēslojumu, sēklām, tehniku u. c., piedāvājot arī izdevīgākas norēķināšanās iespējas, gan radīt lielāku kvalitatīvas produkcijas apjomu, tādējādi

panākot izdevīgākas pārdošanas cenas. Ilgtermiņa līgumi un iesaiste kooperatīvā ir ilgtspējas pamatā, tas rada stabilitāti, drošumu, jo spēcīgi biedri spēj noālogot profesionālāku vadītāju, lai pārliktu no saviem pleciem administratīvo un daļu komercdarbības uz kooperatīva valdi, kas nes atbildību ar visu savu mantu. Apvienojoties var sekot vienotai produkcijas kvalitātei, var piegādāt to noteiktā termiņā un apjomā – un tas izejvielas pircējam jeb pārstrādei ir ļoti būtiski, jo tas ietaupa arī pircēja līdzekļus.

Attīstībai, lielākas pievienotās vērtības radīšanai gan valsts ekonomikai, gan katrai kooperatīva saimniecībai atsevišķi – investīcijām nepieciešami spēcīgi biedri un sabiedrības atbalsts. Piemēram, LATRAPs gadījumā redzam, ka sabiedrība, piesakoties uz obligāciju emisiju, ir gatava atbalstīt ilgtspējīgu lauksaimniecību ar savu naudu. Balsošana ar maciņu – tā ir liela uzticība.

Kādi šobrīd ir lielākie izaicinājumi kooperācijas jomā?

Patlaban – kooperācijas pārstrādes jaudu nostiprināšana un attīstība, kas rada papildu pievienoto vērtību;

Abonē e-izdevumu

agro

tops

Lasi gavā ierīcē

Izdevīgi tev!

Abonē
portālā
LASI.LV

